

دوران گذار در روابط بین الملل به پایان رسیده است

محمد جواد ظریف با بیان این که نظم جهانی در حال ظهور «پسا قطبی» است، تصریح کرد: تلاش سه دهه‌ای برای ایجاد یک نظم هژمونیک تک‌قطبی از طریق «جنگ‌های بی‌پایان»، «امنیتی‌سازی» و «اجبار اقتصادی» موفق نبوده است، در حالی که رنج‌های سنگین، زیان‌های انسانی نابخشوندی و اتلاف گسترده منابع بشر را بر جای گذاشته است.

وزیر امور خارجه پیشین جمهوری اسلامی ایران که در حال حاضر به عنوان استاد دانشگاه در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران مشغول به فعالیت‌است در مطلبی اینستاگرامی به تحلیل ساختار کنونی جامعه بین‌الملل و نظم جهانی پرداخته و با اشاره به افزایش نقش کنش‌گران غیر حکومتی در عرصه نظام بین‌الملل تاکید کرده است که در ساختار کنونی جامعه بین‌الملل بسیاری از کنشگران دولتی و غیرحکومتی به طور همزمان در زمینه‌های مختلف «همکاری»، «رقابت» و «شبکه‌سازی» می‌کنند.

متنی که محمد جواد ظریف در صفحه اینستاگرام خود در این ارتباط منتشر کرده به شرح زیر است:

«پس از ۴۰ سال کنشگری دیپلماتیک - در کنار آموزش و نگارش در زمینه روابط بین‌الملل - و تأمل و آموزش تمام وقت به دور از کانون توجه سیاست جهانی در دو سال گذشته، به چند نتیجه ابتدایی در مورد نظم جهانی کنونی رسیدیم. اینک، نکاتی برای تفکر و تأمل بیشتر تقدیم می‌کنم:

۱. دوران گذار در روابط بین الملل به پایان رسیده است؛
۲. نظم جهانی در حال ظهور «پسا قطبی» است؛ نه تک قطبی، نه دوقطبی، نه چند قطبی یا هر ترکیبی از آن‌ها؛

۳. تلاش سه دهه‌ای برای ایجاد یک نظم هژمونیک تک‌قطبی از طریق «جنگ‌های بی‌پایان»، «امنیتی‌سازی» و «اجبار اقتصادی» موفق نبوده است، در حالی که رنج‌های سنگین، زیان‌های انسانی نابخشوندی و اتلاف گسترده منابع بشر را بر جای گذاشته است؛

۴. «پایان تاریخ»، «برخورد تمدن‌ها»، «برسازي دشمن» و «برسازهای نظری و سیاسی مشابه نتوانسته‌اند باینان‌شان را به مقصد مطلوب برسانند؛

۵. «جنگ» کاربرد خود را به عنوان یکی از ابزارهای سیاست خارجی بکلی از دست داده است. تقریباً همه آغازگران جنگ‌ها در قرن‌های ۲۰ و ۲۱ در جنگ‌هایی که آغاز کرده‌اند شکست خورده‌اند و گاهی حتی نابود شده‌اند، یا در بهترین حالت نتوانسته‌اند به اهداف اعلام‌شده خود دست یابند؛

۶. در روابط بین‌الملل «بازی‌های با حاصل جمع صفر» میسر نیست. کنشگری‌ها یا «حاصل جمع مثبت» یا «حاصل جمع منفی» بیار خواهد آورد؛

۷. عصر اتحادهای دائمی رو به پایان است؛

۸. ائتلاف‌های موقت موضوع‌محور به طور فزاینده‌ای در فضای بین‌المللی در حال سربرافراشتن هستند؛

۹. بسیاری از کنشگران دولتی و غیرحکومتی به طور همزمان در زمینه‌های مختلف «همکاری»، «رقابت» و «شبکه‌سازی» می‌کنند؛

۱۰. شبکه‌ها - با اجزاء دولتی و غیرحکومتی - شکل غالب رژیم‌های موضوع‌محور فراملی خواهند بود؛

۱۱. ساختارهای جهانی سیال شده‌اند و دیگر نتایج را تعیین و تحمیل نمی‌کنند؛

۱۲. علیرغم همه پیشرفت‌های بزرگ در زمینه فناوری و هوش مصنوعی، کنشگری انسانی عامل تعیین‌کننده است. به گزارش ایسنا محمد جواد ظریف پیشین از این نیز در کتاب دوران گذار روابط بین‌الملل در جهان پساغربی که در سال ۱۳۹۶ منتشر شده است به تشریح برخی از این دیدگاه‌ها پرداخته بود.

الهام علی اف نیز به نوبه خود گفت، اتحاد و برادری بین ترکیه و جمهوری آذربایجان عامل ثبات، توسعه و امنیت است. من اطمینان دارم دوستی و برادری ما در سالهای آینده همچون همیشه در سطح بالایی خواهد بود.

وی همچنین گفت: افتتاح کریدور زنگرور اجتناب ناپذیر است، هرچه زودتر بهتر، تلاش‌های خود را در این زمینه افزایش خواهیم داد.

اردوغان هم گفت: ما بر مسئله کریدور زنگرور تمرکز کردیم که امتیازات مهمی را در حوزه جاده و راه‌آهن برای ما به ارمنغان خواهد آورد.

ادعاهای مقام‌های جمهوری آذربایجان درباره کریدور زنگرور پس از توافق آتش‌بس سه جانبه سران باکو، ایروان و مسکو مطرح شده است اما مسئولان ارمنستانی بارها این ادعاها را رد کرده‌اند. ایجاد این کریدور باعث قطع دائم مرزهای ایران و ارمنستان می‌شود و به باکو دسترسی بلامانع به جمهوری خودمختار نچخوان را خواهد داد.

ارمنستان بارها تاکید کرده که تلاش رئیس جمهور جمهوری آذربایجان برای افتتاح مسیرهای حمل و نقل منطقه‌ای هیچ ارتباطی با مذاکرات و بیانیه‌های امضا شده در این زمینه تا به امروز ندارد و برای ارمنستان غیرقابل قبول است. با این حال برخی از منابع به خصوص مقامات آذربایجان مدعی هستند که با میانجی گری روسیه قرار است توافق نهایی میان دو کشور تا پایان سال آینده امضاء شده و حتی برخی گفته ها حاکی از آن است که ارمنستان از استان سیونیک سفر نظر کرده است.

تهدید مستقیم منافع ایران از سوی اردوغان

در همین رابطه و در شرایطی که دالان زنگرور تهدید مستقیم علیه ژئوپلیتیک ایران بوده و راه کشور را برای دسترسی به گرجستان و اروپا محدود می‌کند، رجب طیب اردوغان در مسیر بازگشتش از ترکیه در جمع خبرنگاران درباره کریدور زنگرور که ترکیه و جمهوری آذربایجان را به یکدیگر متصل می‌کند، گفت که بیاد مسازای طرح این کریدور فقط محدود به مواضع نبود که از سوی ارمنستان ایجاد می‌شد.

او در ادامه ادعا کرد: به ایران ربط دارد. موضع ایران موجب برآشتن ما و آذربایجان می‌شود. رئیس جمهور ترکیه ادامه داد: در واقع ایران باید نگران باشد. امیدواریم رفتار مثبتی در زمینه این مسئله داشته باشند تا بتوانیم ترکیه، آذربایجان و ایران را متصل کنیم. حتی ممکن است خط پکن- لندن را هم باز کنیم.

تهدید ژئوپلیتیکی ایران از سوی اردوغان و علی اف

رئیس جمهوری ترکیه ادعاهای عجیبی درمورد ایران مطرح کرد

گروه بین الملل - رجب طیب اردوغان رئیس جمهوری ترکیه در نخستین سفر خارجی خود بعد از پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری به باکو سفر کرده و با الهام علی اف دیدار کرد. در این سفر اردوغان توسعه همکاری های همه جانبه آنکارا و باکو را دوباره مورد تاکید قرار داده و با تاکید بر اینکه برادری ترکیه و آذربایجان در سراسر جهان با حسادت دنبال می شود، یادآور شد: آخرین نمونه آن در فاجعه زلزله ترکیه مشاهده شد. از طرف خودم و ملت من تک تک سربازان آذربایجانی که قلبشان با ما می تپد سپاسگزارم.

رجب طیب اردوغان در خصوص کریدور زنگرور مدعی شد: پیاده‌سازی طرح این کریدور فقط محدود به مواضعی نبود که از سوی ارمنستان ایجاد می‌شد. بلکه به ایران ربط دارد، موضع ایران موجب بر آشتن ما و آذربایجان می‌شود

به گزارش ایسنا، روز سه شنبه، الهام علی‌اف، رئیس جمهور آذربایجان درباره احداث کریدور زنگرور گفت: افتتاح کریدور زنگرور اجتناب ناپذیر است، هر چه زودتر بهتر، تلاش‌های خود را در این زمینه افزایش خواهیم داد.

اردوغان هم در این باره بیان کرد: ما بر مسئله کریدور زنگرور تمرکز کردیم که امتیازات مهمی را در حوزه جاده و راه‌آهن برای ما به ارمنغان خواهد آورد. به نظر می‌رسد که در طول سال‌های اخیر که مناقشه میان ارمنستان و جمهوری آذربایجان به

پوتین بر سر اختلافات گفت و گو کردند که به گفته کارشناسان روسیه به واسطه درگیری در جنگ اوکراین چنین مساله مهمی را قاعدتاً از اولویت اصلی خود خارج کرده و به کلی موضوع جنگ است. در نتیجه صحبت‌های علنی اردوغان و علی‌اف برای احداث این کریدور معجول در وهله اول تهدید مستقیم علیه امنیت ملی ایران محسوب شده و لازم است به هر طریق ممکن و با توجه به شرایط زمانی یک راهبرد اصولی و دقیق برای مهار چنین نقشه هزینة زایی برای ایران تدوین و اجرایی شود.

مرد شمار ده دور روسیه کیست؟

سلسله مراتب پیچیده هرم قدرت در کرملین

سال‌هاست که در ذهن بسیاری از انسان‌ها، نام ولادیمیر پوتین با کلیت روسیه، مساوی شده است. به بیان ساده‌تر، پوتین به برند برجسته روسیه در جهان تبدیل شده است. حضور مداوم پوتین در بالاترین سطوح قدرت روسیه، شبکه نفوذ او و تیم منحشد در ساختارهای قدرت و نقش محوری آن‌ها در تبدیل کردن روسیه به یک قدرت جهانی، در برندسازی پوتین موثر بوده است. با وقوع جنگ اوکراین، روسیه و پوتین بار دیگر به مرکز توجهات جهانی بازگشتند و تحلیل در مورد نظام حکمرانی روسیه و شیوه‌های تصمیم‌سازی در آن به یکی از سؤزدهای محوری ناظران و تحلیلگران تبدیل شده است. با توجه به تمرکز پوتین بر جنگ، برخی این سوال را مطرح می‌سازند که مدیر و رئیس اصلی حکمرانی داخلی روسیه کیست؟ به بیان ساده‌تر، چه کسی در میان جنگ و تحریم روسیه را می‌گرداند؟ بسیاری معتقدند که در بحبوحه تمرکز پوتین بر جنگ اوکراین،

بایستی میخائیل میشوستین نخست وزیر روسیه را صحنه گردان اصلی روسیه دانست. فردی که البته به نظر می‌رسد در انجام وظایف محوله به خود، از کفایت بالایی نیز برخوردار است.

میخائیل میشوستین: یک تکنوکرات کارگشته

یکی از نکاتی که بسیاری از ناظران و تحلیلگران مخصوصاً غربی به آن پرداخته‌اند، این است که اقتصاد روسیه علی‌رغم تحمیل سیلی از تحریم‌ها، از بالانس و توازن خوبی برخوردار است و جز یک سقوط و شوک ابتدایی، توانسته خود را با شرایط وفق دهد و حتی بسیاری از شاخص‌های خود را نیز تقویت کند.

موفقیتی که تحلیلگران اقتصادی معتقدند تحت رهبری میخائیل میشوستین، تیم تکنوکرات‌های اقتصادی حاضر در دولت وی و نیز رئیس کل بانک مرکزی این کشور یعنی الیورا نابیولینا که یک بانکدار مشهور است، حاصل شده است.

بر اساس ارزیابی‌های جدید، اقتصاد روسیه در سال ۲۰۲۳ رشد تقریباً ۱ درصدی را تجربه خواهد کرد و میشوستین توانسته روند همکاری اقتصادی روسیه با کشورهای شرق آسیا را نیز تسهیل و هموار کند.

موضع میشوستین در جنگ اوکراین

یکی از نکات مهم و قابل تامل درمورد میشوستین این است که او علی‌رغم موقعیت مهم سیاسی خود در روسیه کنونی، جزو مخالفان جنگ اوکراین است. وی حتی در جلسه شورای امنیت روسیه که قبل از آغاز جنگ اوکراین برگزار شد نیز جز معدود افرادی بود که از گزینه جنگ حمایت نکرد و بر گزینه‌های دیپلماتیک و صلح‌آمیز تاکید داشت. برخی حتی گفته‌اند که وی تا شب قبل از آغاز حمله روسیه به اوکراین از این رویداد بی خبر بوده است. برخی منابع خبری نیز در مدت اخیر تاکید داشته‌اند میخائیل میشوستین در عین تبعیت از دستورات پوتین در جنگ اوکراین، شدیداً از صحبت در مورد جنگ چه در محافل عمومی و چه خصوصی، طفره می‌رود و مایل به بحث در رابطه با آن نیست. از این رو برخی تحلیلگران غربی به دولت‌های خود پیشنهاد کنند که باید توجه به سیاستمدارانی نظیر میشوستین را در اولویت قرار دهند و کلیت ساختار حاکم روسیه را در لوی پوتینیسم ارزیابی نکنند.

تناقض در باره میخائیل میشوستین

به گزارش فرارو، یکی از نکات مهمی که در بحبوحه جنگ اوکراین خود را نشان داده، مرگ رمزوز شمار قابل توجهی از الیگارش‌های ثروتمند روسیه بوده است. مرگ‌هایی که اغلب با سقوط افراد از ارتفاع اتفاق افتاده‌اند. برخی تحلیلگران غربی بر این باورند که پوتین

تداوم بن بست سیاسی در لبنان

جلسه پارلمان لبنان برای انتخاب رئیس جمهوری جدید این کشور روز گذشته (چهارشنبه) با حضور تمامی ۱۲۸ عضو پارلمان برگزار شد اما هیچ کدام از نامزدها نتوانستند به حد نصاب لازم دست یابند.

در این جلسه رای گیری، دو نامزد اصلی یعنی جهاد ازعور ۵۹ رای و سلیمان فرنجیه ۵۱ رای را به خود اختصاص دادند.

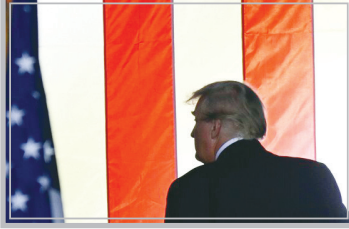
هم‌چنین زیاد بارود ۷ رای، ژوزف عون یک رای، آرای باطله یک رای و ۹ رای هم به اسامی متفرقه داده شد.

پس از پایان روند شمارش آرا، حد نصاب جلسه از بین رفت و به این ترتیب پارلمان نتوانست دومین جلسه را برای انتخاب رئیس جمهوری تشکیل دهد. زیرا تعدادی از نمایندگان پلافاصله پس از رای دادن در دور اول رای گیری، بدون انتظار برای نتیجه شمارش آرا، جلسه پارلمان را ترک کردند و به این ترتیب اجازه برگزاری دور دوم رای گیری را ندادند.

قابل ذکر است که در جلسه اول هر نامزدی برای کسب مقام ریاست جمهوری به ۸۶ رای و در جلسه دوم ۶۵ رای یعنی نصف به علاوه یک رای نیاز دار.

پیش از برگزاری این جلسه پیش‌بینی شده بود که در سایه اختلافات موجود، نمایندگان موفق به انتخاب رئیس جمهور نخواهند شد.

ترامپ بعد از دادگاه بایدن را تهدید کرد

چند ساعت پس از محاکمه ترامپ در دادگاهی در میامی، فلوریدا بابت پرونده اسناد محرمانه، این رئیس جمهوری سابق آمریکا گفت که اگر در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ پیروز شود، دنبال محاکمه و دادگاهی کردن بایدن می‌افتد. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرنگاری آناتولی، دونالد ترامپ در جمع هوادانش در نیوجرسی گفت: اگر در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ پیروز شوم یک بازرس ویژه را منصوب می‌کنم تا به دنبال فاسدترین رئیس جمهور در طول تاریخ آمریکا بیفتد که همان جو بایدن و تمامی خانواده مجرم اوست.

ترامپ همچنین به افرادی بدون نام بردن اسامی آنها اشاره کرد که او آنها را مسئول تضعیف مرزها و انتخابات آمریکا می‌داند و افزود: وقتی من بار دیگر انتخاب شوم و ما این انتخاب مجدد را به دست بیابوریم چون چاره‌ای دیگر نداریم، چون دیگر کشوری بریمان نمانده، من این دولت پنهان را محو خواهم کرد.

وی همچنین خواستار ثبت قرار مجرمیت علیه بایدن شد که او را بدترین و فاجعه آمیزترین رئیس جمهوری در طول تاریخ آمریکا دانست.

ترامپ به عنوان نخستین رئیس جمهوری سابق ایالات متحده که با اتهامات فدرال روبرو شده، با انتقاد از دموکرات‌ها گفت: این قرار مجرمیت علیه من اقدامی برای منحرف کردن مساله رشوه است که خانواده بایدن در آن دست دارند. آنها می‌خواهند با این کارها اذهان را از جاسوسی و جرایم واقعی منحرف کنند.

آنها گفتند بیابید با اعلام جرم علیه ترامپ دیگر حرفی از رشوه پنج میلیون دلاری نزنیم! ترامپ در ادامه صحبت در جمع هوادانش در پاسخ به اینکه چرا جعبه‌های حاوی اسناد محرمانه را به دولت فدرال برنگردانده، گفت: لباس‌هایم را در آن گذاشتم. بسیاری از مردم از من می‌پرسند که چرا این جعبه‌ها را داشتم و چرا اینها را می‌خواستم؟ پاسخ آن علاوه بر داشتن تمام حقوق تحت قانون سوابق ریاست جمهوری این است که این جعبه‌ها حاوی انواع وسایل شخصی من شامل خیلی چیزها از جمله پیراهن و کفش بودند!

که نهاد تحت هدایت او همانند بسیاری از سازمان‌های بشردوستانه دیگر چون کمیته بین المللی صلیب سرخ امسال به دلیل شرایط اقتصاد جهانی و تورم «وضعیت مالی خوبی برای پاسخگویی به نیازها موجود ندارد.» در این گزارش از ترکیه (۳.۶ میلیون نفر)، ایران (۳.۴ میلیون)، کلمبیا (۲.۵ میلیون)، آلمان (۲.۱ میلیون) و پاکستان (۱.۷ میلیون) به عنوان کشورهایی یاد شده که به ترتیب بیشترین پناهجو را در خود جای داده‌اند.

سازمان ملل متحد گزارش داد

فاجعه ۱۰ میلیون آواره در جهان

فیلیپو گراندی، رئیس کمیساری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان طی یک کنفرانس مطبوعاتی در ژنو با شرح وضعیت کنونی آوارگان در جهان گفت: «این جایی است که ما امروز در آن قرار گرفته‌ایم.»

کرد: «ما ۱۱۰ میلیون نفر را داریم که به دلایل مختلف از جمله درگیری، آزار و اذیت، تبعیض و خشونت که اغلب با انگیزه‌های دیگر به ویژه تاثیر تغییرات آب و هوایی نیز در هم آمیخته، از محل زندگی خود گریخته‌اند.»

رئیس کمیساری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان ضمن ابراز تاسف از شرایط کنونی حاکم بر جهان که به زمینه افزایش شمار آوارگان را فراهم کرده، آنرا نوعی «کیفرخواست» خواند.

در آمار ارائه شده از سوی سازمان ملل متحد، در مجموع ۳۵ میلیون و سیصد هزار پناهجو و ۶۲ میلیون و پانصد هزار آواره تنها برای سال ۲۰۲۲ سرشماری شده است.

در این میان همچنین به ۵ میلیون و چهارصد هزار پناهجو و ۵ میلیون و دوپست هزار آواره در جهان اشاره شده که به شدت نیازمند حمایت و کمک‌های بین‌المللی بوده‌اند. کمیساری عالی پناهندگان سازمان ملل متحد یادآور می‌شود که همه این افراد تقریباً در همه جا با «محیطی خصمانه‌تر» به ویژه در ارتباط با برخورد با پناهجویان روبرو هستند.

در این گزارش تاکید شده است: «یک رهبر واقعی باید افکار عمومی را به این